

השבת של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר **נ נח נחמן מאומן** לזכות לכל הישועות

עצות

(לקוטי עצות – תפילה – אותיות סה, טט)

כשהדינים חס-ושלום גוברים על האדם, אין להתפלל בעבורו להזכיר שמו, שלא יתגברו הדינים יותר חס-ושלום (לקוטי מוהר"ן א' - סימן קע"ד).

יש לכל אדם תפלות רעות, כגון מה שאמרו רבותינו ז"ל: גנבא על מחתרתא רחמנא קריא, והם מבלבלים כשעומד להתפלל תפילה הראוי להתפלל. והתיקון לזה הכנסת אורח תלמיד חכם (שם, סימן ר"ט).

תפילה

(לקוטי תפילות א', ע"ד)

... יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתעזרני ברחמיך הרבים, ותזכני להכניס אורחים תלמידי חכמים בתוך ביתי, ואזכה לקבלם בכבוד גדול ולכבדם בכל עוז ופאר, עד שיעלה לפניך מצוה זו של הכנסת אורחים תלמידי-

חכמים כאילו הקרבתי תמידין כסדרן. ובזכות זה תעזרני שאזכה להתפלל תפילתי לפניך בכוונה גדולה בכל לב ונפש ובמחשבה זכה ונכונה לשמך הגדול לבד באמת, ובלי שום בלבול וערבוב הדעת, ובלי שום מחשבות זרות כלל. ותשמרני ותצילני מתפלות רעות, ולא יבלבלו התפלות רעות את תפילתי הקדושה. ותתקן ותזכך את תפילתי, ותהיה תפילתי שלמה וסדורה בפי, ויהיו נא אמרי לרצון לפני אדון כל. ותעלה תפילתי לפניך לרצון למעלה למעלה, ותעלה ותנשא להיות כתר לראשך.

ותמלא כל משאלותי לטובה ברחמים, "האזינה ה' תפילתי והקשיבה בקול תחנונותי. ואני תפילתי לך ה' עת רצון אלקים ברוב חסדך ענני באמת ישעך. יערב עליו שיחי אנכי אשמח בה'. יתנו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה".

סיפור

(נסיעת רבינו ז"ל בארץ-ישראל, כ"ב)

... וגודל עוצם הסכנות, שהיה להם בחזירתם, אי אפשר לספר, כי היו על הספינה הזו של מלחמה, שהיתה מלאה ישמעאלים, והם היו רק שני יהודים לבד, ודרך הישמעאלים, בפרט אנשי מלחמה, לתפוס יהודים ולמוכרם במרחקים לעבדים, והיה לרבינו זכרונו לברכה פחד גדול מזה, ואמר, שהתחיל לחשוב בעצמו: מה יעשה, אם יוליכו אותו לאיזה מקום על הים, שאין שם יהודי, וימכרו אותו שם, ומי ידע מזה, והיה לו צער גדול, איך יוכל לקיים שם את מצוות התורה, והתחיל לחשוב בדעתו בעניין זה, עד שזכה שבא על השגה, שיוכל לעבוד את ה' יתברך אפילו כשלא יוכל, חס ושלום, לקיים המצוות, כי השיג את העבודה של אבות העולם, שהיה להם קודם מתן-תורה, שקיימו כל המצוות, אף-על-פי שלא עשו את המצוות כפשוטן, כמו יעקב אבינו, שקיים מצוות תפילין על-ידי המקלות אשר פצל, כידוע, וכיוצא בזה, עד שהשיג איך לקיים את כל המצוות בדרך זה כשיהיה אנוס שם במקום שימכרו אותו, חס ושלום; ותכף כשזכה להשגה זו, עזרו ה' יתברך, ובאה הספינה והגיעה אור לארבעה-עשר בניסן לכרך גדול, שעומד על

כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש... (לא, כג)

מה שמדברים בינו לבין קונו, הוא בחינת רוח-הקודש. ודוד המלך, עליו השלום, שהיה מעלתו גדולה מאד, יסד מזה ספר תהלים. וכן כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת רוח-הקודש, כמו שכתוב (תהלים כז): לך אמר לבי, כמו שפרש רש"י: לך – בשבילך ובשליחותך, אמר לי לבי. שכל הדברים שהלב אומר, הם דברי ה' יתברך ממש, והוא בחינת רוח-הקודש. וצריך לחדש תמיד, לבקש בכל פעם בתחנונים ודברי רצויים חדשים. ולזכות לזה, צריך טהרת הלב, וטהרת הלב הוא על-ידי שמתלהב ובוער לבו לה' יתברך, על-ידי-זה נטהר הלב. כי נגד שנתלהב ונבער לעברה או לתאוה רעה, חס ושלום, שמזה נטמא לבו, נגד זה צריך שיתלהב ויבער לבו לה' יתברך, ועל-ידי זה יטהר לבו, כמו שכתוב (במדבר לא): כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש. וכשיש לו טהרת הלב, אזי זוכה לדבר בכל פעם דבורים חדשים, שהוא בחינת רוח-הקודש.

וזהו: לב טהור ברא לי אלקים, אזי: ורוח נכון חדש

בקרבי, שיזכה לחדש דבורים חדשים, שהם בחינת רוח-הקודש. (לקוטי מוהר"ן א' – סימן קנ"ו)

אלה מסעי בני ישראל... (גא, א)

יש תורות הנפולות, שהם בחינת אוריא דעלמא (עייין פנים). רק מחמת שגם בהם יש טוב הגנוז בהם, היינו ניצוצות הקדשה מתורת אמת, וצריכין לברר הטוב שבהם ולהעלותו אל הקדשה, בבחינת "רמון מצא תוכו אכל, קלפתו זרק". ומשם נמשכין כל הטלטולים של בני-אדם, שמכרחין לילך בדרך ולהיות נע ונד ומטלטל חוץ לביתו. כי כשאדם נע ונד בדרך, הוא כמו שהוא באוריא דעלמא, כי הוא חוץ לביתו הקבוע; וכשזוכה, אז הוא מברר על-ידי-זה את הטוב הגנוז בהתורות הנפולות הני"ל, שהם בחינת אוריא דעלמא, ובונה מהם בניינים דקדשה. וזה סוד הליכת ישראל במדבר עם המשכן והארון והלוחות, ושם נצטוו כל מצוות התורה.

כי זה כלל שאין הדין נמתק אלא בשרשו, על-כן דייקא על-ידי שהיה המשכן עם הארון והלוחות בעצמן עם כל ישראל נעים ונדים במדבר שהוא בחינת אוריא דעלמא, על-ידי זה דייקא בררו והעלו בכל פעם את התורות הנפולות לשורשן, עד שנתתקנו ונעשו תורה אמתית, שזהו בחינת כל מצוות התורה הקדושה שנצטוו בכל פעם במדבר באהל מועד, שזכו לזה בכל פעם על-ידי שבררו והעלו בכל פעם תורות הנפולות לשורשן. ועל-כן נכתבו כל מסעות שלהם בתורה, כמו שכתוב: אלה מסעי בני ישראל, כי מכל המסעות שלהם נעשה תורה.

ועל-כן בכל המסעות שלהם הכניעו האויבים והשונאים שהם בחינת המתנגדים אל האמת, כי על-ידי המסעות שנסעו במדבר בקדשה כזאת והמשכן והארון הלך לפניהם, על-ידי זה הכניעו כל הקליפות היונקים מהתורות הנפולות - שהם בחינת אוריא דעלמא, ובררו והעלו את הטוב הגנוז שם. וכמובא בזוהר הקדוש שעל-ידי הליכתם במדבר דרכו על הקליפות, היינו כני"ל, כי כשמבררין את הטוב מתוכם אזי הקליפות נופלים ונתבטלים. (הלכות ברכת המזון - הלכה ה', אותיות ה' ו' לפי אוצר היראה – טלטול, אות ג'; ועייין גם כן בהלכות שותפים - הלכה ב', אות ז')

מכתב

(מספר אבי הנחל - מכתב ק"יח)

לכבוד מחמד עיני, השוכן בלבי תמיד, מר ... החפץ לדרוך
בנתיבי החכמה, של הנחל נובע, אב לכל החכמים, המאיר עיני ישראל,
איך לצאת מן החושך ומשטף מימי המבול של כפירות ואמונות של
שטות והבל ושוא ושקר. בעבור זה, חפץ בו ה' וסיבב סיבות רבות
ופלאות גדולות, עד שנתבסס ונתבסס החיבור והייחוד הקדוש שלנו,
אשר מזה נולד לנו ילד פלא, "יב"ה הנחל" שהכל מתפלאים, משתאים
ומשתוממים עליו, ומקבלין אותו באהבה ובחיבה וחדווה רבה. כי הוא
משקה את ישראל, מימי אמת של הנחל נובע, שממנו תצמח הגאולה. ה'
יכתוב ויחתום אותך, בשנה טובה ומתוקה, ויקשרך וייחדך בהנחל
הנובע, לחיים טובים, ארוכים בריאים ורעננים, אמן.

ברוך הטוב והמיטיב, ברוך הגומל חסדים טובים לעמו
ישראל. אנחנו חייבים להודות ולהלל לה', על כל הטוב אשר גמל עמך
ועם כל ישראל, אשר שם נפשך בחיים ולא נתן למוט רגליך. ה' יודע
תעלומות לב, הוא יודע כמה וכמה אני מצטער בצערך, ואת התפילות
והבכיות אשר אני שופך עליך לפני בעל הרחמים והסליחות, שיחוס
וירחם עליך ועל עמו ישראל וישלח דברו וירפאך ויבריאך בשלומות,
לחיים טובים ארוכים, חיים אמתיים של אמונה ותשובה שלמה, בכח
וזכות כל הצדיקים ובראשם המנהיג האמת שבדור הזה וכל הדורות
הבאים, הוא רבינו הנורא, הפלא העליון על כל עלאין רבי
נְחֻמְ נְחֻמְ נְחֻמְן מאומן.

חיל וחלחלה ורעדה אחזתני ונדכיתי
עד מאוד, מרוב צער וכאב לבי המר והמרור,
בראותי כי אחרי כל הטובות הנוראות,
אשר עשה ה' עמנו, חדר לתוך תחומינו,
רוח סערה וענן גדול, שהוא הוא השטן,
שר הטבחים, שחותר ואורב לטבוח
ולשחוט את האדם משני העולמות, ורוצה
להפריד בין הדבקים בהאמת האמתי
ולקלקל ולבטל, חס ושלום, הברית והקשר
הנצחי אשר שם ה' בינינו, ואנחנו צריכים
רחמים רבים, שנוכה לעמוד על נפשינו וללחום
עם השטן בכוח וגבורה גדולה, להכניעו, לשברו
ולבטלו בתכלית הביטול. מי יתן עיני מקור דמעות,
ואבכה יומם ולילה, על עוונותינו ופשעינו הרבים, שגרמו
הצרה המרה הזאת, הנוגע לנו ולכל ישראל, עד שיתהפכו עוונותינו
לזכיות, בכוח רבינו הנחל נובע וההתרחקות יהיה תכלית ההתקרבות,
והחושך יהיה סיבת האור, ונוכה מעתה מחדש להתאחז ולהתאחד יחד,
באהבה באמת ובלב שלם, בהמנהיג האמת נחל נובע.
המעתיק

מידות

(ספר המידות - אמת, א-ח)

- מי שרוצה לדבק את עצמו בה' יתברך, עד שילך במחשבתו
מהיכל אל היכל, ויראה את ההיכלות בעיני השכל, ישמור את עצמו
מלומר שקר, אפילו בטעות.
- מותר לשנות בדבר השלום.
- כת שקרים אינם מקבלים פני-השכינה.
- שרי להו לצדיקא לסגואי ברמאותר עם רמאי.
- כל המוסיף גורע.
- על-ידי שקר, באים הרהורי עבודה-זרה.
- על-ידי אמת, לא ימות קודם זמנו הקצוב.
- מרוח פיו של השקרן, נעשה היצר-הרע;
- וכשיבא המשיח, אז לא יהיה שקר, ובשביל זה לא יהיה
יצר-הרע בעולם.

הים, ושם עיר גדולה לאלקים,
שמה ראדיש, והכירו, שזה עיר של ישראל,
והיה להם שמחה גדולה, כי יוכלו לקנות כאן מצות
לפסח וארבע כוסות, אך זה לא עלה על דעתם, שהקפיטן
והישמעאלים יניחו אותם לכנוס לעיר הזאת, כי ראו והבינו,
שהישמעאלים רוצים לתפסם ולגזלם, ואפשר ימכרו אותם
בעצמם וכנ"ל ...

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסה, צ"ל - כ"יה)

על הרב דב מורשא:
אני ראיתי את הרב דב מורשא, הוא היה גאון כזה, ולא שמעו
אותו. הוא היה חסיד ברסלב, הוא התקרב לרבינו על-ידי ה'ספורי
מעשיות', הוא בא לרבי נתן בצפת (רבי נתן מהעיר טיראוויצע שברוסיה)
בשביל לכבד אותו ביום טוב, אז הוא הלך להארון והוציא ספר וזה היה
ה'ספורי מעשיות'. הוא ראה חתיכת מעשה מה'ספורי מעשיות', אז הוא
אמר תכף שזהו פלא חדש שלא נתגלה בעולם. כן, ככה הוא אמר, הרב
דב מורשא, הוא ראה שזה פלא עליון שלא נתגלה עדן בעולם!
הוא הבין מעצמו, הוא ראה רק חתיכת מעשה, אז הוא כבר אמר:
"הגאולה כבר באה!"

הוא ראש-גאון, ראש-גדול, אבל משהכיר
את רבינו, אז נפתח לפניו ה'לקוטי מוהר"ן'
והתורות והמעשיות. הוא אמר לי: "אם לא
היה רבינו הקדוש עושה את ה'ספורי
מעשיות', הוא היה גם-כן חידוש!"
הוא אמר לי: "אני, שום לימוד לא
קשה לי, רק אם אני לומד 'לקוטי
מוהר"ן', אני מוכרח לעשות חגורה ולחגור
את הראש, אם לא - יהיה מתפוצץ". ככה
הוא אמר לי, "אם לא - יתפוצץ הראש",
לא יוכל לחיות, כן.
הוא היה שם חגורה על הראש, אם לא -
לא יכול ללמוד 'לקוטי מוהר"ן'. הוא היה גאון
של כל העולם, הוא היה הראש של כל הגאונים,
של כל הגאולה, של כל התורה. הוא לא היה צריך
ללמוד כל התורה, הכל היה אצלו בלב. הוא היה עם רבי
ישראל קרדונר ועמדי, הוא ממש נתן כל חייו. וגם רב שמואל הורביץ
למד אצלו בחינם, בלא כסף. אני דברתי אתו כמו שאנחנו מדברים, כמו
חברים, דברנו כמה זמן, הוא היה מכבד אותי, הוא היה כבר זקן גדול
והוא קם לפני ונתן לי כבוד גדול. היינו ידידים כמו גוף אחד. הוא קיבל
אותי כאילו אני הייתי הרב דב מורשא...

(מובא בספר 'ימי שמואל' מרב שמואל הורביץ, חלק א' סעיף
נ"ב, מגודל מעלת צדקתו התלהבותו ובדבקותו בעבודת ה' של הרב
הגאון דב מורשא. וכן נאמר כי מגודל החרירות שאימץ את מוחו יתר על
המידה בעת שלמד בספר 'לקוטי מוהר"ן', נעשה סמא למשך כשבע
שנים. הרב דב מורשא קידש שם רבינו ברבים במסירות נפש, בתקופת
המחלוקת, וחיזק ותמך את אנשי שלומנו בגשמיות וברוחניות)

השתפכות הנפש

(ח)

ספרו לי, שאמר [רבינו ז"ל] שמקטן ועד גדול, אי אפשר להיות
איש כשר באמת כי-אם על-ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה
צדיקים מפרסמים אמתיים, ואמר שכולם לא באו למדרגתם כי-אם על-
ידי התבודדות, וגם תפס איש אחד פשוט מנכדי הבעל-שם-טוב, זכר
צדיק לברכה, ואמר: גם זה מפרש שיחתו בכל פעם לפני ה' יתברך
בבכיה גדולה. ואמר, שזרע הבעל-שם-טוב רגילים בזה ביותר, כי הם
מזרע דוד המלך עליו השלום, וכל עסקו של דוד היה עניין זה, שהיה
משבר לבו מאד לפני ה' יתברך תמיד, שזהו עיקר ספר תהלים שייסד,
כמבואר במקום אחר.

128 אופים